

طاشينك
روزنامه
مأمورية : ازمير

"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՑ.	ԳՈ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20 Ղշ.
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԻԱՌ	80	40 Ղշ.	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 Ձր.	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Իմպար. «ԴԱՇԻՆԿ»-ի,
Tachinkian Smyrni — Իզմիր
Rédaction du journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne

Ձի հրատարակումը ձեռագիրները չեն վերադարձուի

10 ՓԱՐԱ

ԴՐՍԵՑԻՆԵՐԸ

Յաճախ լսեք ենք. ա՛յն սա զրոյեցի-
ները... որոնք եկան Իզմիրի հայաբնակ
համայն ու հողը փախցուցին:

Անո՛նք — զրոյեցիները...

Կարծես թէ իրենց ցաւերով անծանօթ
անկեղծներուն, արգանդներէն վիժած, ե-
կե՛ր կապարի պէս ծանրացել, բոլորեցին
էն իրենց երեւման թիւեւատար սրտին
կամարներուն վրայ:

Անոնք սրտերը, ընկերական աղէտներէ
միշտ խնայեալ ու անգիտակ, վարժ չէին
իրենց կամարներուն հետ, այսպիսի մօտէն
հայտնի տեսնել գաւառէն այդ երէկ եկած
«կոյտ» զաւակներուն կարաւանին խեղ-
ճութիւնները:

Իսկ հիմա, զրեթէ չունչ չունչ, երես
երեսի, անոնք կը հալին իրենց, կը խօսին
իրենց, կը գործեն իրենց հետ կողք կող-
քի, իբրեւ զբաւեցի, իրենց բարձրութիւնները
խոյանալու, իրենց կեանքը կիսելու կաս-
կածաւոր դիրքերու վրայ կ'երկրորդան, կը
վերելակեն, տեղ կը գրաւեն, ու կը հիմ-
նաւորուին ու կը տեղաւորուին նոյն ընե-
լով իրենց տեղերը, պզտիկով իրենց
անխառն գուարժութիւնները, ու կարճելով
իրենց վայելքին անապակ հանդիսաւորու-
թեան երկայնքն ու լայնքն:

Ինչո՞ւ, ի՞նչ ընել եկած էին անոնք,
այդ զրոյեցիները, այդ խորթ եղբայրները
իրենց ցեղի հետաւոր բեկորներուն, իրենց
երջանիկ կեանքին այդ հակապատկերները
թշուառութեան ինչո՞ւ, ինչո՞ւ պիտի ե-
կած ըլլային...

Անոնք կար միթէ տեղի, միջախարի,
որ անոնք եկեր են իրենց այս քաղա-
քակրթեալ գաղջ ու տաքուն անկեղծին
մէջ ցրեցադրելու իրենց բազմաբազմազան
խեղճութիւնները գաւառական:

Կը վայելէր ասիկա, կուշտ կշտի ըլլալ
հոն, ուր քաղաքակրթութիւնը զերենք
իրեւ առանձնաշնորհալ ծաղիկ խցեր,
ցուցադրել էր Իզմիրի կապուտ ջրերուն
չրճանակին վրայ, ուր իրենց օրերը մինչեւ
հիմա սահուն ու անուշիկ կարգներու նը-
ման անցեր էին մշտադարձ գուարժու-
թեան յափառանքներուն գիրքը, և ուր, հի-
մա գաւառացին, իր պրոտը ու անծանօթ
յորդաններով եկեր է սպառնալ աւ-
րջտեղիւ, ամայացնելու իր գեղեցիկու-
թեան անկեղծներն ու չրճանակը:

Գաւառացին — զրոյեցին ինչո՞ւ պիտի
եկած ըլլար թափառող ու յաճիլ իր ստեղ-
ծած այդ մենաշնորհալ կեանքին շուրջը:

Ասիկա քիչ մը վերաբերանային չէր
նոյնիսկ, եթէ ոչ յաջս իր, զէթ յաջս ո
տարաց, որոնք չպիտի վայելցնէին ան.
չուշտ իրենց փարթամ զրաշնորհներն.
բուն աւերակներ ցուցադրուած տեսնել ան-
փառունակ եղիկութիւնները գաւառա-
ցիներու բռնի եղբայրակցութեան սա կա-
մաւորներուն...

Այսպէս անգոհունակ բան մըն է որ
յաճախ կ'արտայայտուի Իզմիրցիներուն
մէջ, երբ իրենք իրենց մէջ են որ կը խօ-
սին, եւ երբեմն ալ յայտնադրածուող ու
կէս բացորոշակի եղանակ մը կ'առնէ իրենց
բացատրութիւնը երբ կը խօսին անոնց
երկրայեղութեանը, որ ուղակի ատարկան
են ինչո՞ւ — զրոյեցիները...

Ու գաւառացին հազիւ ներքին խոս-
վածքով մը ալեծուի, իր մէջ թափածացին
ու մտաւոր, կըզգայ վերաբերանքը, ե-
կած ըլլալուն համար հոն, ուր իր ներ-
կայութեամբը զուարթութիւն մը բեկա-

նելու պատճառը տուած ըլլալ կը համար-
ուի:

Բայց ինչո՞ւ այս, ի՞նչ են զրոյեցի ար-
գեօք սա զրոյեցիները ձեր քաղաքին կեան-
քին ներդաշնակութիւնները խանգարելու,
ձեր անուշիկ ու փարթամ պատկերին չըր-
ջանակը բծաւորելու:

Անոնք՝ զրոյեցիները եթէ եկեր են,
իրեւ կապարականութեան կամարները,
փչուր մը հաց վնտռելու սա ձեր միջադ-
դային շահաստանին մէջ, ինչպէս եկեր են
յոյն ու հրէան, ֆրանսացին ու անգղիա-
ցին, անոնք եկեր են վնտռել իրենց այդ
հացը իրենց ճակտի տրդար քրտինքով
աշխատանքին, ու բնա՛ւ բնա՛ւ մը չեն ձեր
ուսերուն ծանրութիւն կապուած: Օ՛հ, բնա՛ւ
մը, գաւառացին. գաւառացին բնա՛ւ մը
ըլլալէ միշտ նախընտրած է՝ միշտ բնա՛ւ
վերցնել իր արդէն կորագրւած ուսերուն:

Անարդար պիտի ըլլար Իզմիրցին գա-
ւառացիները հանդէպ իր գաւառացի արե-
նակցին, երբ ան զրեթէ ներդաշնակութիւն
բարեւորութիւն մը ցոյց տուած է օտար
ցեղերու այն հատուածներուն, որոնք ե-
կած են իր ծոցին մէջ զրեթէ նոյն զրոյա-
պատճառներէն մղուած, որչափ հայ զրոյե-
ցին:

Ու ի՞նչ է ինքնին Իզմիրցի Հայը, եթէ
ոչ ինքն ալ վաղեմի եկեր մը զրոյեցի մը, որ
բնիկ ըլլալու իրաւունքներ է տուել իրեն,
հոյակապօրէն կերտելով իրեն համար զերբ
մը, որ մոռցնել կուտայ թէ ինքն ալ այս
ափերուն գաւառը չէր երէկ, ինչպէս այ-
սօր կուղէր ուրալ զրոյեցին, և ո՛վ այդ հան-
գամանքը տուած ըլլայ երբէք իր երկրին:

Իզմիրցի Հայը իր գաղթականութեան
հոծացումին մէջ զժգոհ կը թուի ըլլալ. ու
զրեթէ յայտնի անարգանքով խօսելը լը-
սած ենք Իզմիրցի Հայերու դէպի գաղթա-
կաններուն հասցէն ուղղուած բառակալի
մէջ փաթեթուած քարերու պարսաքաւու-
մին, որով յաճախ կը պատուելու զրոյե-
ցիները:

Ինչ կրնար եղած ըլլալ արդեօք ասոր
պատճառը, չահերու կոտորակաւորումը
արդեօք, գաղթականներու մրցակցական
հետապնդումները արդեօք հանդէպ ինք
զինքն ինչիկ իրաւունք տուած Իզմիր-
ցին, թէ իր հանդիսատիս գոյցէ քիչ մը
վտանգուիլը՝ գաղթականներու կողմէն
տրուած աննշան զլխացուցերով, եւ ո՛չ
մէկէ ատենցմէ, այլ այն բնական դարձած
իրեւաճութեանը, իրեւաճութեանը և
իրար չքաշելը, որմէ քիչ մը ամենքս ալ
բռնուած ենք ազգովին:

Արդար ըլլալու համար ըսենք նոյնիսկ
թէ զրոյեցիները Իզմիրցեցոյ ոչ միայն բո-
նով մը վնասակար եղած էին, այլ և օգ-
տակար հանդիսանալու. չառ մը նշանակ-
նիւր ալ սկսած են ցոյց տալ: Անոնք գու-
ցէ հայկական կեանք մըն էր որ բերին ի
րենց հետ այս յաճախան բնակավայրին
մէջ կեսող չափ յաճախ հայերուն մէջ
պատուաստելու:

Տեղացին հայը ցուրտ է դէպի զրոյեցին
և բնաւ չուզեր չաղախուիլ եկելոյն հետ.
Ինչ է պատճառը ասոր. արդեօք կար-
ծեցեալ մտաւորականութեան մը խախու-
սիկ պատրանքը, որմէ գաւառացին գործի
կը նկատուի, բայց որուն մէջ ալ ան յետ
չի՛ մնար բանով մը Իզմիրցիներէն:

Իզմիրցին լաւագոյն բանեղն մէկը բ-
րած պիտի ըլլայ իր սրտագին փառութեամբ
զրոյեցին հետ, որ կրնայ իրեն համար նոր
կեանք բերելու ատաղձը գաւառը, ատաղձ
մը, որ այսօր գոյցէ իր արտաքինով բիրտ
ու կուշտ, վաղը կրնայ սակայն իր յղու-
մով անկեղծաբար գառնալ Իզմիրի կէս
մը օտարացած հայ կեանքին վերաշնու-
թեանը գործին մէջ: Պէտք է զայն քա-

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒՆ

Երազներու և յոյսի այս աշխարհին մէջ պատիր
Միայն ըզձեզ սիրեցի, անմեղութեան ծաղիկներ...
Սիրտս ու մեքքըս ծնան Ձեզ, երկունքով մը ցաւատանջ,
Բայց այդ ցաւոց փոխարէն, ի՞նչ անպատում բերկրութիւն
եկաւ ճամբուս ուր փուշերն վառ վարդերու փոխարէն,
Փոթորկայոյց կեանքիս նաւն ո՛վ գիտէ ո՛ր պիտի կորչէր
Ձեր նայուածքին լուսաշող թէ չի կառչէր ան երբէք...
Դո՛ւք եղաք ինձ սիրտանք, ո՛վ իմ հոգեւոյ զաւակներ,
Հալածանքէ մ'արքարոս երբ թողած տուն հայրենի,
Փախըստական ու պանդուխտ, ընտանեկան սաք բոնէս
Անհրաճելով, ցուրտ ավեր ինկայ բաղդով մ'անտոյգ...
Ամեն անոնք՝ զոր սիրտը խոր պաշտումով մը սիրեց,
Բարեկամ ու սիրելի, ազգականներ մըտերիմ
Մէկիկ, մէկիկ աչքիս տակ, աղէտքի սև օրերուն
Սուրով, հուրով բռնամահ՝ գետին ինկալ տեսայ...
Առանց Ձեզի, ո՛վ գիտէ, գուցէ սիրտը կը մոռնէր,
Կըրակ սիրտ մը, որ ափսոս, մեծ սուգերը մարցին.
Ձեր սիրտին մէջ արդ տաքցած՝ կը բարակէ յուսալից...
Օ՛հ կուզէի... էութիւնս համակ Ձեր մէջը ձուլիլ
Որպէս գի վաղի, մահէս ետք՝ Ձեր մէջ դարձնալ վերապրիմ...
Աշխարհի կեղծ սէրերը, բերկրութիւններն վաղապէս
Ի՞նչ են արդեօք՝ բաղդատմամբ Ձեր մէջ անուշ մըտերիմ,
Ձեր մէջ միայն իրապէս ևս ապրեցայ երջանիկ,
Դուրդուրանքի մը անկեղծ, ջերմ գորովոյ մ'ատարկայ...
* *

Այսօր Ձեր մէջ կ'ապրիմ գետ, ու միշտ Ձեր մէջ պիտ'ապրիմ
Միջև այն օրն, ո՛վ գիտէ, երբ ծերութիւնն անտոյգ
Գայ գիտեալ ցաւերու անկողնին մէջ, անկարող
Բայց բերանը զողոջուն, դարձնալ ըզձեզ պիտ'օրհնէ...
Օ՛հ կուզէի... որ մահը գար անհերու գիտ Ձեր մէջ:
Բայց ո՛վ գիտէ, գուցէ հոն Հիւանդանոցը մըտայ
Կըստաւէ ինձ, չէ՞ որ հոն՝ վախճանն է հայ ուսուցչին.
Ե՛ս գիտեմ այդ, և սակայն այդ վախճանն ահաւոր
Պատերախս, միտակուկ մեռնելն չի՛մ վախճար ես,
Միայն վստահ ըլլայի թէ Ձեր նայուածք լուսաւայ
Պիտ' թափանցեն երեւմըն, ցուրտ պատերէն ներս, վերաս,
Ձեր ճակատներ ծիծաղկոտ, պիտի հալին տըրտմանոյ
Ճակտի վրայ դալկահար, ևս Ձեր հոգերն ապրեցան.
Օ՛հ այն ատեն ես երբէ՛ք այդ վախճանն չի՛մ ստկար:

ՄԱՌԻ ՊԵՏԻՆԵԱՆ

ԻԶՄԻՐԻ ՀԱՅՈՑ ՅԱՒԵՏԵՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Ք.

Արդ Գեր. Ս. Հայր. ինչէ՛ն է որ այս-
քան երկարատե ու բազմադիմ փափաք-
ներ, ջանքեր ու զոհաբերութիւններ ապար-
դիւն մնացեր են և դէպի օտար վարժա-
րաններ սկսուած հոտնքը նոյն թափով
կը չորուեցուցին: Ինչէ՛ն է որ բայց մեր
հարուստ գաւառակարգին, Իզմիրցի գրա-
զէտներ, փաստաբաններ, կառավարական
և այլ գրամական կամ առեւտրական պաշ-
տօնեւաներ, նոյն իսկ Ազգ. Բազ. Ժողով-
ներու, Տեսուչ խորհուրդներու և երկրեւ
վարժարաններու հսկող Ուս. Խորհուրդ-
ներու անդամներ իրենց գաւառները օտար
կրթական հաստատութեանց յանձնած են:
Ինչէ՛ն է արդեօք որ մեր յաճախայ հայ-
րերը, սկսեալ Աւագերէցէն մինչև նորըն-
տիր գաւառացի քահանաները, ինչպէս
նաեւ վարժարանաց ուսուցիչները իրենց
գաւառները նախամեծար կը համարին օ-
տար կրթութեան յանձնը: Ինչէ՛ն է որ
Օսմ. Սահմանադրութեան վերահաստա-
տութեան տարին, ազգային զոհողման յոր-
դումին հետեւեալով, ուսանք իրենց գա-
ւառները օտար վարժարաններէ հանելով
ազգային դպրոցները զրկելէ ետք, քիչ
ատենէն նորէն քաչեցին հանցին: Ինչէ՛ն
է վերջապէս որ մեր Ժողովուրդին մտքին
մէջ տողորուած է օտար կրթական հաս-

ջալերել, ու բնաւ չզգացնել անոր թէ ին-
քը զրոյեցի է և ընդհանրապէս քաջալերել
որ զրոյէն եկող Հայ տարրը բազմանայ:

Այս քաղաքին մէջ յոյն իր գաղթա-
կանութեան հոծացումին մէջն է որ կը
փնտռէ իր ազգային մեծութիւնը ու այս
միջավայրը գաղթային պատուաւոր միջա-
վայրի մը վերածելու ամեն ճիշդ կրնէ ի սր-
տէ: Հայը կրնար օրինակ առնել իրմէն:

Յունական այս անկեղծութիւնը վրայ բոյն
դրած Իզմիրցի վաղեմի հայը կիտիլ չի տ-
յոյն էր գետ երէկ իր ընդունով, իր նիւտ
ու կացով, իր բարքերով, և ինչո՞ւ չընէր
նոյն իսկ իր խնամութիւններով: Վաղը
կրնայ անոր կեանքը ճոխանալ Գաւառա-
ցին այս տեղ հիւրապիւրեւելով:

Մի՛ զժգոհեք ուրեմն զրոյեցիներու այս-
տեղ ներկայութեանը, ու եթէ կարելի է
նորեւ հրաւիրեցէք:

Թողեցէ՛ք ուրեմն որ զրոյեցիներուն
կարաւանները գետ երկար ժամանակ ի-
րենց ողորմելի բոկերը թափեն Իզմիրի
քարափը...

Ա. Վ. Օ

«ԴԱՇԻՆԿ»-ի Նիւ-Աօքի գործակալն է
Տիար Միլոնի Գաւառեան՝ որուն կրնան
զիմել լաճանորդութիւն վաճառողք,
ինչպէս նաեւ վճարել իրենց բաժանորդա-
գէտները:

Նումանակոյն Նիւ-Պիթիքնի և շրջա-
կաներու մեր գործակալն է Տիար Սարգիս
Գրիգորեան:

ՏԻԿԻՆ ԱՐՄԷՆ ՕՂԱՆԵԱՆ

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԵՐԵՎԱՆԻ

ԻՍԲՈՐԹԻԿ ՔԼԻԻՊ

ՈՒՐԱՐԹ ԳԻՇԵՐ, ԺԱՄԱՆ 9-15 ԻՆ

ՏԻԿԻՆ ԱՐՄԷՆ ՕՂԱՆԵԱՆԻ ԵՒ Պ. ԴԱՆԻԹ ԴԱՆԻԹԵԱՆԻ

Յայտագիր. — Ա. ՄԱՍ

1. Նուագախումբ:
2. Սարգսյանի Ձեռնարկային ջութակ
Բնի, նուագախումբի Պ. Դանիթեանի:
3. Կոմպոզիտորի Իրաւորութիւն (Մատ-
նաթիւն) օրերային տոնաւած՝ Տիկ. Ա.
Օհանեանի:
4. Բաղնիկի Բաղնիկի Պ. Դանիթեանի:
5. Նուագախումբ:
6. Պարսկական պար «Հազար և մէկ
գիշերներու» Արեւիկայի նուագախումբի
լեւեռակցի, Տիկ. Ա. Օհանեանի:
7. Անուշ յիշատակներ հեղ. Դանիթեանի
(Տօրթի, Կոտայիկի նուագախումբ) Պ. Դ.
Դանիթեանի:

Բ. ՄԱՍ

8. Նուագախումբ:
 9. Պէլեոպոլիս Բոնան (Փառ) Բնի,
նուագախումբի Պ. Դ. Դանիթեանի:
 10. Պար Սարգսյանի 7 քաղերով, Բնի,
Արեւիկայի նուագախումբի Տիկ. Ա. Օ.
հանեանի:
 11. Նուագախումբ:
 12. Էրեւանի Հազարապետի երգչակա-
նի, Պ. Դ. Դանիթեանի:
 13. Սարգսյանի պար Բնի, նուագա-
խումբի Տիկ. Ա. Օհանեանի:
 14. Նուագախումբ:
- Տանախումբի կը ծախուին ձեռնարկայ
թաղ Տեղացի Փառապետի երգչակա-
նի խումբի կողմէն:
- Գիներ. — Ալիւթ. 1 - 5 դր. 40
» 6 - 10 » 30
» 11 - 15 » 20
Կարգի 10

Ազգային Անճողութիւն

ՎԵՐԴԱՆԱՆԵՑ ՏՕՆԸ

Բարձր ազգային տոնաւած մէջ հայու-
թեան համար տոնաւած պատկառ-
նոր վարդապետ յիշատակին նուիրուած
օրն էր որ երէկ Իզմիրի հայ լիւսնի մեծ
պահարանում կը պանծացնէր Ս. Ստե-
փաննոսի դմբկերթի տակ, խառն ըր-
ման մը ներկայութեան: Աստուծոյ
տաճարը իր աւագ օրերու մեծաւայելու-
թիւնը հաղած, կը հեւար կարծես սրա-
զան արարողութիւններու մաքրացողի
չունչին տակ, Աւարայրի հերոսին, հայու-
թեան այդ խորհրդանշանական ձօնուած
չարականները ամենէն աւելի կը սիրէ
մարդ լսել տաճարի ծոցէն փրկած երկ-
նամարտ մղեցիներու մէջ միայն ծրար-
ուած, որոնց պարգումները և բարձրու-
թեան կարծես չեն իսկ մասշին ժողովր-
դական համերգներէն ու նուագահանդէս-

ներէն նոյն իսկ ամենէն աւելի ծարար
ու զեղարուեստներէն բարձր կազմուած
ներն անդամ: Անա տոնը համար էր թե-
րեւս որ Իզմիրի Հայ Բիւրոսի տակ այդ օր
մտնած ու մէկ կողմ թողած իր սովորու-
կան զարգացումները, ամբարձրած էր իր
հիգիենիկ ծոցը:

Սրբաբան Պատարագը, որ օրուան
բերումին համարապատէ բարձրութեանը
վրայ դնելու համար Ն. Գերապետու-
թիւնը՝ Առաջնորդ Ս. Հայրը ստանձնած
էր կատարել, զինքնաբար արարողութեան
մը անկերթ կարգապահութեամբ վսեմա-
ցուց օրուան վեհութիւնը:

Գեր. Առաջնորդ Ս. Հայր քարոզները,
որոնց համար այդպէս անկերպարանքէն
կարելի է լսել թէ մէկ մէկ հրաշակներն
են բերաւապէս կուտ պերճապատեմեան
և խաղաղական բարձր կարողութեան, երէկ
այ ի լոյս աննայելի էր կատարելներէն
մէկուն, մեր սրտերը, մեր հոգիները կը
յարգաւորէր ամենէն համար Արարող-
դաշտը: Տղմուտի եղբայրը ուր Հայու-
թեան արեւելուայ հոգին կը ցցուէր, կաշ-

— Այո՛, ... Հոս պիտի կենամ՝ սիկարս
ծիսելով:

Ապահովութեան պետը իր ընկերներուն
հետէն ներս մտաւ, և Մօրթի գրան
տոջն առանձին մնալով՝ սկսաւ մտածել:
Կրկնաբար թէ տարօրինակ վրդովում մը
կը գրաւէր զինքը: Կը վախճար արդեօք:
Ո՛հ, Բայց եթէ Նոյն խոսքը: Եթէ
այս ոտակներուն տոջն յանգաւորին
անունը տար:

— Այն ատեն զօրմս պիտի բննար, կը
խորհէր Մօրթի: Բայց վերջոյն ևս իմ
ձեռքովս բերած պիտի ըլլայի փորձանքը
զիսուս, ինչ տխուրութիւն:

Կուզէր փախչել, ժամ առաջ իր բնա-
կարանը երթալ: Զիտարութիւն էր՝ հոն
ստոխմութեան ձեռքին տակ մնալ:
Նոյնպէս ինքզինքը մասնակ պիտի նշանա-

կէր հոն կենալ՝ այն արարողային ուր Ռամ-
պէր խոսէր: Գլխատման գործ զօնութեան
իր ներկայութիւնը կընար հարաւար գոր-
ծելով ամբարտաւանութիւնը, քանի որ Ռամ-
պէր ընկեր յայտնութիւնը ուրիշ ո՛ր և է
կերպով անհաւանական պիտի նկատուէր:

Այո՛, լաւագոյն էր հետեւող այս տե-
ղէն և Ծօնէ տնիքի մայրաքաղաքին մէջ
սպասել տառմին վախճանին: Եթէ, վեր-
ջապէս, Նոյն խոսքը, շատ չաւառով պիտի
խտրուէր լոյսը Բարեկի մէջ: Այն ատեն
կընար փախչել, Բայց ինչ ստակի բան է
սպասելու: Գլխի հոս, այս հրապարակին
վրայ, ամեն բան պիտի գտնար ամեն
բան պիտի տեսնէր, ինքզինքը աւելի չա-
տաւառ պիտի զգար, այո՛, ազատ այն
ստակի բանէն ո՛ր, հիմա կը ծնէր կը
ծառնանար իր կարծիքին, իր սրտին վրայ

ԳԻՐԻՓՈՐ Պ. ՔԻՐՔԻՄԵՆԻ

ԱՐՏԵՍԻՄ Ա. ԵՐԵՎԱՆԵԱՆ

ՍԻՄՈՆԱՆԵԱՆ

Գ. ԲՈՒԼԻՍ, 10 Փետր. 1911

Ամուսնական մասնաւոր faire-part
չըլլալով, հեղինակը խնդրուի իրար ալն
նկատել

տարակուէր վսեմ մահով մը խոյանալու,
և համագոյն մահ, մեղմելու: Գերապա-
տեա քարոզչը մեծանորս ժեպ մը ունի
և անկերթի հզօր կարողութիւն մը, իր
անկերթներուն հոգին դիւրեւ, գոնեք
մտնելու և լարելու ու առաջնորդելու
հէն, ուր չի իշ պէտք մը իւրապէս իրեն
կրակէ բառեր հիւսել կուտայ իրեն, ան-
կերթները իր նպատակին տանելու հա-
մար: Ահա այդպիսի տիրական քաղ ոգով մըն
էր որ Ն. Գերապետուութիւնը երէկ հա-
յութեան հոգւոյն լարերը կը բամբակա-
րէր և կը հրաւիրէր հայութիւնը նմանիկ
անոնց որ մեր նախնայրերը եղած էին
և սրտնայել աւագ, որ մեզի նման հոգիմ
ու զաճած սերունդ մը կ'անարժանանայ:
Այս պատարագի արարողութեանց
աւարտումին հոգեհանգստեան հոգեւոր խ
կարգերը կատարուեցան պատշաճաւոր
վսեմութեամբ ի յիշատակ չին և նոր հա-
մօրէն Ս. նահատակացի:

Վարդապետը տօնը ըլլալով միեւնոյն
ժամանակ հայուն քաղաքական տօնը,
զեղեցիկ առիթ մըն էր արդարեւ Ս. Մես-
րոպետին տաններուն համար, այդ տօնին
քաղաքական գոյնը հաղեւեղեցիկ վառելու
ու կրակի հանգչելով մը:

Ուստի եկեղեցական արարողութեանց
և հոգեհանգստեան կարգերու աւարտու-
մէն ետք ժողովուրդեան խառն բազմու-
թիւն մը անմիջապէս գրուած էր արդէն
Ս. Մեսրոպետին սրահը որ նոյն կուտար
ներկայ բազմութեան տաճը:

Ս. Մեսրոպետին տաները, կազմուած
լաւագոյն յայտարարով մը, հետզհետէ ըն-
մին վրայ երկին վարդապետը նուիրուած
և օրուան բերումին համարապատեմեան
կարգերու, ծառերու, արամախոս էփեանց
և արատաւանութեանց ընտրութիւն մը:
«Բամբ արատաւ»ի հզօր շնչով մը երգե-
ցիկ խումբը բաց և հանգչուր, երգին վեր-
ջին նոթերուն ընդ մէջէն Մեսրոպետին
տաներէն Պ. Յակոբ Վարժապետեան տ
ոյց տալարանութեամբ մը վարդապետը
ուղեկող ծառ մը կարգաց: Այսպէս ազա-
լաւան օպիտակազգեստի մը մէջ տխուր
նստած «Մայր Հայրապետ» ձեռնարկ հա-
յուհայն Պր. Ա. Զօրանեանի զեղեցիկ
հիւս ստանաւորը ուղեկող Պ. Վ. Ծախն
եան, «Երկու պանդուխտներ» կտորին մէջ
Պ. Պ. Վ. Դարբասեան և Յ. Մարանիօզ
եան արտայայտուած յայտ շնորհներ ցոյց
տուին, նոյնպէս շնորհակ էին Պ. Պ. Յ.
Ճիզմեան, Տ. Սալաւաթեան, և
Պալատեան և Գ. Քեփեան իրենց ար-
տատանութեանց մէջ Յուզիչ և տպաւորիչ
էր Պ. Կ. Յովհաննէսեանի արտաբերած
«Արեւմտեան իշխան» Մէկ խօսքով, այդ
օր, Ս. Մեսրոպետին տաները ուրիշ ան
զամեկեկ աւելի, տպաւորիչ էին իրենց բո-
լոր արտատանութեանց մէջ:

Կէ, զոր շատ անցած էր արդէն և հան-
գչի վերջին քանի մը կատարներ հարկ և
զաւ զեղեցի:

Այսպէս բոլոր բարձրացաւ Ն. Գերա-
պետութիւնը և հալածուի իր պատա-
րագիչի հանգամանքով յոյնած ըլլալուն:

և կը խեղդէր զինքը:

Եւ այսպէս խորհելով ու ինք իրեն
հետ ահաւելի պայքար մը մղելով հանդերձ
Տանիկ Մօրթի լայնարաց ու սեւեռուն
աչքերով կը զիտէր հոն բաժնացող այն
կատարներուն: Այս արկածախնդիր մահը
տեսած էր քիչ մը ամէն տեղ: Մահը միշտ
խեղդատան նմանութեան պէս բան մը
թուած էր իրեն: Բայց այն ատեն,
կարմրագոյն գործիքին մտ, այս յանդու-
զին մարդը վախ զգաց:

(Ճարտագրական)

ու կրնանք այստեղ լսել թէ մեր Ստաշ-
նորդ Ս. Հայրը յոյնիլ ըստած բանը չի
զիտէր, և կը խօսի, ուր պէտք է խօ-
սիլ—ներկայներուն ուղեկող մէկը իր գիւ-
րատան ու անգագական քարոզներէն, որ
քիչ անգամ լսել կը վիճակուի մարդուն:
Վարդապետը վրայ խօսելի վերջ, կարո-
ղագոյն ճարտարաւոր մի մը շնչակց թէ
թէ է հայրենասիրութիւնը, և ինչպէս
պէտք է բնորոշ գոյն հայ ժողովուրդը իր
արդի համեմատաբար խաղաղ չրջանին
մէջ: Հոսակ տպաւորանքներուն ուղեկող իր
խօսքը և հրաւիրելու զանոնք բարոյական
մարդը արարաւարտուեցաւ:

Մաս երկ. ժամ տեղը հանդիւր վերջ
գտաւ կիկի: «Մատն արտան»ի գոտ շնչ-
աւր և մէկ և ժողովուրդը զօն տպաւոր-
ութեան տակ ցրուեցաւ:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Ի. ՓԱՇԱ. հրապարակին Սաղուն
խանի փողոցին մէջ կարգ մը զատարկա-
պօրտ անձերու մասին բողոք եղած է,
որ զիշեր ցերեկ այդ տեղ խուճար
խաղաղով կը զբաղին եղբւր:

ՔԱՆԻ ՄԸ օրերէ ի վեր սպառնաւ
Ֆրանս. մարտանաւերու խումբ մը երէկ
մեր նաւահանդիսող ժամանած է:

ՉԱՔՐԱՍԻՆ հայաձեւու պաշտօն ու-
նեցող և չորրորդ բանակէն կամաւոր ըլ-
լալով Իզմիր եկած և պաշտպանութիւն
զեւտուեցող աւագակցի հայաձեւու գնացած
կարգ մը մարդոց վրայ կատարած իր
նկատուելով զանոնք յետոս կոչած է կա-
ռավարութիւնը:

ՔԱՂԱՔԻՆ Վառ. Կուսակալը նա-
խնային օր Փրանսական նորակառուց
Հիւանդանոցը երթալով անոր պաշտօնա-
կան բացումը կատարած է:

ՏԵՂԱՔԱՆ Նահանգական ժող. վը չա-
րակի մը չափ իր նիստերը զաղերցուցած
է:

ՆԵՐԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՆ. 16 փետր. — Կուսակցու-
թիւնը կը կարծէ թէ նախարարական
տաղանդը կը վերջանայ Պահան Զատէ
Իսմայիլ Հազարի պէտէ հանրային կրթու-
թեան նախարար անուանուելովը:

ՆՈՅՆ. — Հանրային շինութեանց նա-
խարարութիւնը պիտի վարէ մեծ մէջերը
միջի որ Պաղտատի և Ալեքսանի երկա-
թագիներու բանակցութիւնները վերջ
գտուն:

Այս երկու երկաթագիներ զգնուեն
բանակցութիւնները ի նպատակ Օսմանեան
չանքու հաւակցողութեան կողմն են ըն-
քանուած:

ՆՈՅՆ. — Սյուրուան խորհրդարանա-
կան նիստին մէջ ժողովրդական կուսակ-
ցութեան ներկայացուցիչը յարձակեցաւ
կատարութեան վրայ ցոյց տալով թէ
որչափ նոր ու տարբեր կէտեր կան պիւտ-
ճէին մէջ:

Բնագասացը շարունակեց իր յարձա-
կունները կատարութեան դէմ խօսելով
այն զօնարութիւններու մասին որ յա-
րուցած է կրտական հարցը:

ՆՈՅՆ. — Վիշնային հեռագիրը մը կը
տեղեկացնէ թէ Խալապա՛ն կատարու-
թեան խնդրանքին վրայ Թրիփոլի կու-
սակալը պաշտօնը կը կոչուէ:

ՆՈՅՆ. — ՓԼԻՆԵՆ կը հեռագրեն թէ
Զինատանի կայսրը զահէն զրկուած է:

ՆՈՅՆ. — Փարիզին կը հեռագրեն որ
Պ. Մօնիս ձեռնարկութեանը կազմած է
նոր նախարարութիւնը: Տէլքասէ Մո-
վային նախարարութիւնը ստանձնած է:

ԱՐԹՆԻՔ. — Թրքական ներկայացուցիչը
հաղորդած է նախարարին, որ Տանիական
կատարութիւնը պատասխանատու կը
բունէ յոյն զինուորները երկու թուրք զին-
ուորներու հիշեցական սահմանին վրայ
սպաննուելու:

Երկու կատարութեանց համաձայ-
նութեամբ Պ. Փօնիօյանի և բարձր ապա-
յը թուրք բանակէն, սահմանի վրայ ի-
րարու պիտի հանդիպին զէպի ժամին
կարգադրութիւն: Դեկտ և ձեռք առնու-
համար միջոցներ, որոնք այս տեսակ ցա-
ւալի իրողութեանց ստաջը կանեն:

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

Ա. Զ. Դ.

— ԿՐԻՍՏՈՍԻԱՆ —

“ԴԱՇԻՆՔ, Ի ԲԱԺԱՆՐՐՈՆԵՐՈՒՆ

Իրաշարճերու խմբովիև լուսաբանչութեան
պատճառաւ «Դաշինք» շաբաթի կրասարակովի
ցնոր կարգադրութիւն:

